

Cena Exit 2011

Ústí nad Labem, Galerie Emila Filly, 7. 12. 2011 – 27. 1. 2012

Vyhlašování uměleckých cen se stalo u nás poměrně běžnou záležitostí. Vedle nejprestižnější Ceny Jindřicha Chalupceckoého tu existují Ceny NG 333, Cena kritiky za malbu, Cena od... či Start Point. Tuto plejádu doplňuje Cena Exit, celostátní soutěž pro studenty českých vysokých uměleckých škol, vyhlašovaná každé 2 roky Fakultou umění a designu UJEP v Ústí nad Labem, která si postupně získává zájem, a to nejen v povědomí kritiků, teoretiků a umělců, ale i u širší veřejnosti. Důležitým cílem projektu je pravidelný průzkum aktivity studentů a poukázání na profilaci jednotlivých uměleckých škol v České republice. Rovněž iniciuje veřejný dialog o směřování a tendencích nejmladšího českého výtvarného umění. Exit nabízí finalistům výstavní prezentaci v Galerii Emila Filly v Ústí nad Labem a katalog výstavy s dokumentací realizovaných

projektů. Vítěz obdrží finanční odměnu, hmotnou pamětní cenu a možnost samostatné výstavy v pražské MeetFactory v Galerii Kostka. Přihlášené projekty studentů hodnotí devítičlenná komise, skládající se z českých a zahraničních kurátorů, galeristů, pedagogů a umělců. Cena je vyhlašována v březnu současně každého roku, pro studenty bakalářského, magisterského či doktorského studijního programu Výtvarná umění do věku 35 let.

Na výstavě finalistů Ceny Exit 2011 představují příklon k návratu ke snověmu, romantickému nebo naivnímu světu imaginace projekt Fluff Stanislavy Karbušické z FUD UJEP či Mikrospánek Petry Filipovské z FU OU Ostrava. Vnitřní svět umělců je zahalen do pózy následování pevného řádu s přesně určenými pravidly. Na rozdíl od předchozího ročníku, kdy do popředí nejvíce

vstupovala témata s kritickým sociálním podtextem, nyní u nich nalezneme obecně platné významy, zachycení prostoru a času vlastního já, anebo prosté znejistění. Častý je konceptuální přístup k tvorbě – I ponožku na hlavu od Kláry Břicháčkové & Marie Šindlové (FaVU VUT) anebo lehkovážný úšklebek nad fungováním dnešního světa. Laureátovi Ceny Exit 2009 Liboru Svobodovi (projekt Taking over, 2009) se letos nejvíce blíží projekt Jakuba Geltnera (AVU), který nahází na neefektivní využívání vyčerpávacích energetických zdrojů. Jeho site-specific Projekt 1 využívá estetiku technických výkresů. Striktně dodržovaná forma dokumentace inženýrských projektů podřívá agresivní sílu mooseových aparátů, které realizují své megalomanské urbánní vize často bez ohledu na zájmy veřejnosti. Václav Kepecký (VŠUP) vytvořil rovněž site-spe-

cifíc projekt. S kolocílovou emulzí rozředěnou na zdi galerie vytvořil prostřednictvím kamery obscury záznam prohlédlé stěny galerie. Vznikl tak nepřehledný a neprodejný obraz, který popírá vlastní tržní efektivitu díla. Od fotografie se k malířskému projevu naopak dostal Vojtěch Fröhlich (AVU Praha). Jeho první veřejná prezentace obrazů z větší části vznikala pár dní před otevřením výstavy. Chtěl vystavět něco krásného – klasickou malířskou techniku, klasické věšení obrazů ve výšce 150 cm, klasické motivy obrazů. Z tohoto nerušivého východiska se v jeho případě stává opačný přístup: maluje vším, co se mu dostane do rukou (olejem, akrylem, travou i žvýkačkou), obrazy dokresluje zdi galerie, vznášejí se u stropu, poletují skryté za výstavní panely, komunikují se světem venku, umístěním v okně galerie. Dvě desítky vystavených obrazů z autorova výběru, přivezených a nově vzniklých, reprezentují Fröhlichův sklon k maximalismu a ke zkoumání vlastních výkonů v limitovaném časovém úseku. Jedním z vizuálně nejzajímavějších děl byl společný projekt Olgy Alii Krulišové a Jany Mořkovské (FUD UJEP). Věznění ses-

ter Romanových z poslední carské roriny po pádu carského režimu v Rusku bylo jeho iniciačním námětem. Sestry s vědomím téměř jistého trestu smrti čekaly daleko od civilizace na svůj rozsudek. Autorky vytvořily pokoj s fotografiemi z rodinného alba sester. Jedná se však o hybridní techniku filmové fotografie, kdy záběry oživily pomocí nenápadné filmové sekvence a vytvořily tak dokonalou iluzi bezčasí. Čekání a smrt. Instalace je působivá i proto, že je doplněna emotivní klasickou hudbou.

Vítězem letošního ročníku se stal Miroslav Hašek (FUD UJEP), který si vybírá situace, s nimiž se může divák ztotožnit. Téma voyeurství a společenských rituálů z vlastních předchozích projektů nyní přetavuje v obrazy a vzpomínky ze svého soukromí, které flukují publiku v obecné rovině. Právě jednoduchá poznatelnost dodává tématům videí na univerzálnosti. Význam příkládá banálním situacím, příběhům a obrazům ze svého dětství, které jsou vytrženy z interakčního rámce. Při sledování jeho tří videí Homeperformance máme zneklidňující pocit a s nespěním očekáváme, zda se celý úkol akterovi povede. „Akteur v nich vykonává nějakou jedno duchou činnost, kterou mu však zneumožňuje určité omezení. Všechna videa jsou velmi jednoduchá, s jemnou estetikou a barevností,“ popsal(a) Eva Mrázíková, jedna z kurátorek výstavy. Přitom se nejedná o nic jiného než o dětskou hru, o reálné místo, které nám autor odkrývá, a s tím i svůj život, své dětství trávené v domě u babičky. Kdo by neznačil hru, kdy se noha nesmí dotknout země? Také jste se dobrovolně vzdávali svých rukou při vykonávání běžné denní činnosti? Přesto jsou to jedny z mála momentů, které jsou nám společné.

Tereza Nováková

Jakub Geltner, Projekt 1, 2011, kresby, dřevěné desky, 103 x 140 cm (každá), instalace

Stanislava Karbušická, Fluff, 2011, instalace, kombinovaná technika

Miroslav Hašek, Homeperformance, 2011, video, 00:12:00. Foto Galerie Emila Filly, Ústí nad Labem – Radek Jandera (5x)

Zleva Václav Kepecký, Nyní a zde, 2011, kombinovaná technika; Stanislava Karbušická, Fluff, 2011, kombinovaná technika, detail

Zleva Olga Alia Krulišová & Jana Mořkovská, Sestry Romanovy, 2011, videoinstalace; Vojtěch Fröhlich, XXX, 2011, olej, akryl, tempera, kombinovaná technika, plátno, různé rozměry

